

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

22 september 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode

BELANGENCONFLICT

VERSLAG

**van de Gemengde Overlegcommissie
Vlaams Parlement - Waals Parlement - Parlement van de Franse Gemeenschap
uitgebracht door de heer Ludwig Caluwé**

Samenstelling van de delegatie:

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten.

Leden:

de heer Joris Van Hautem;

de heer Ludwig Caluwé;

mevrouw Dominique Guns;

mevrouw Michèle Hostekint;

de heer Bart De Wever;

mevrouw Mieke Vogels.

Zie:

824 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag over hoorzittingen
- Nr. 5: Verslag

INHOUD

	Blz.
I. Uiteenzetting door mevrouw Marleen Vanderpoorten, voorzitter van de delegatie van het Vlaams Parlement.....	4
II. Uiteenzetting door de heer Jean-François Istasse, voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap.....	5
III. Bespreking.....	6
IV. Besluit.....	7

DAMES EN HEREN,

De Gemengde Overlegcommissie Vlaams Parlement - Waals Parlement - Parlement van de Franse Gemeenschap hield op 4 september 2006 onder het gezamenlijke voorzitterschap van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heren Jean-François Istasse en José Happart een overlegvergadering conform artikel 32, §1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De Overlegcommissie behandelde de motie betreffende een belangenconflict aangenomen door het Waals Parlement in zijn plenaire vergadering van 5 juli 2006 en de motie betreffende een belangenconflict aangenomen door het Parlement van de Franse Gemeenschap in zijn plenaire vergadering van 12 juli 2006, naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode.

De delegatie van het Vlaams Parlement bestond uit mevrouw Marleen Vanderpoorten, voorzitter, de heren Joris Van Hauthem en Ludwig Caluwé en mevrouw Dominique Guns.

De delegatie van het Parlement van de Franse Gemeenschap bestond uit de heer Jean-François Istasse, voorzitter, mevrouw Françoise Bertieaux en de heren Paul Galand, Michel Lebrun en Léon Walry.

De delegatie van het Waals Parlement bestond uit de heer José Happart, voorzitter, en de heren Maurice Bayenet, Dimitri Fourny en Marcel Cheron.

I. UITEENZETTING DOOR MEVROUW MARLEEN VANDERPOORTEN, VOORZITTER VAN DE DELEGATIE VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* verklaart dat de heer Jean-François Istasse, voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap, bij brief van 2 mei 2006 aan de voorzitter van het Vlaams Parlement de motie heeft overgezonden die het Parlement van de Franse Gemeenschap diezelfde dag eenparig had goedgekeurd betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 824/1*). De motie zegt dat het ontwerp van decreet een fundamentele inbreuk uitmaakt op de rechten van de

mens, zoals gedefinieerd door het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, en dat het ontwerp de Franstaligen van België en dus het Parlement van de Franse Gemeenschap ernstig schaadt.

Bij brief van 11 mei 2006 heeft de heer José Happart, voorzitter van het Waals Parlement, een motie van het Waals Parlement, goedgekeurd op 10 mei 2006, overgezonden aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. De motie zegt dat het ontwerp van decreet van het Vlaams Parlement ernstige schade kan toebrengen aan de belangen van het Waals Parlement. Met die motie werpt het Waals Parlement eveneens een belangenconflict op.

Uit de motiveringen blijkt dat beide assemblees een belangenconflict invoeren tegen de bepaling dat kandidaat-huurders van een sociale woning zich bij de inschrijving op de wachtlijst en bij de aanvaarding van de woning bereid moeten verklaren het Nederlands te leren.

De Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen van het Vlaams Parlement heeft op haar vergadering van 8 juni 2006 het ontwerp van decreet goedgekeurd na goedkeuring van een aantal amendementen. De voorzitter van het Vlaams Parlement heeft bij brief van 27 juni 2006 het commissieverslag overgezonden aan de voorzitters van het Parlement van de Franse Gemeenschap en van het Waals Parlement.

Bij brief van 6 juli 2006 heeft de heer José Happart, voorzitter van het Waals Parlement, aan de voorzitter van het Vlaams Parlement een motie overgezonden, diezelfde dag goedgekeurd, waarin het belangenconflict wordt bevestigd. Bij brief van 12 juli 2006 heeft ook de heer Jean-François Istasse, voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap, een motie aan de voorzitter van het Vlaams Parlement overgezonden, diezelfde dag unaniem goedgekeurd, waarin het belangenconflict wordt bevestigd.

Bij brief van 26 juli 2006 aan de heer Jean-François Istasse, voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap, en aan de heer José Happart, voorzitter van het Waals Parlement, heeft mevrouw Vanderpoorten als voorzitter van het Vlaams Parlement beide assemblees uitgenodigd op een overlegvergadering. Dat overleg moet plaatsvinden conform artikel 32, §§1bis en 1ter, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewij-

zigd bij de wet van 16 juni 1989 en de bijzondere wet van 7 mei 1989.

II. UITEENZETTING DOOR DE HEER JEAN-FRANÇOIS ISTASSE, VOORZITTER VAN HET PARLEMENT VAN DE FRANSE GEMEENSCHAP

De heer *Jean-François Istasse*, voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap, herinnert eraan dat zijn assemblee op 2 mei 2006 unaniem een motie heeft goedgekeurd op grond van artikel 32, §1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De motie betreft een belangenconflict als gevolg van de indiening door de Vlaamse Regering van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode. De amendementen op het oorspronkelijke ontwerp van decreet die zijn goedgekeurd in de commissie voor Wonen van het Vlaams Parlement, zijn niet van die aard dat ze de ernstige schade wegnemen voor de belangen van de Franse Gemeenschap. De aangevochten bepalingen met betrekking tot de taalfaciliteiten in de artikelen 6, 7 en 8 van het ontwerp van decreet zijn immers niet gewijzigd. Daarom heeft het Parlement van de Franse Gemeenschap de eerste motie bevestigd met een nieuwe motie van de plenaire vergadering op 12 juli 2006.

De voorzitter voegt eraan toe dat het Waals Parlement op 10 mei 2006 eveneens unaniem een motie heeft goedgekeurd tot inroeping van een belangenconflict. De amendementen op het ontwerp van decreet hebben evenmin het Waalse Gewest tot een andere mening gebracht, omdat het ontwerp nog altijd de elementen bevat die van die aard waren dat ze de belangen van het gewest schaden. Het Waals Parlement heeft dan ook zijn eerste motie bevestigd met een nieuwe motie, goedgekeurd door zijn plenaire vergadering op 5 juli 2006.

De voorzitter schetst de historiek van de belangenconflicten die voordien al zijn ingeroepen door de regeringen van het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap. De Waalse Gewestregering op 24 februari 2006 en de regering van de Franse Gemeenschap op 27 februari 2006 maakten een belangenconflict aanhangig bij het Overlegcomité na de goedkeuring in tweede lezing door de Vlaamse Regering van het voorontwerp van decreet, zonder rekening te houden met het advies van de Raad van State.

Dat advies wees op de strijdigheid van de tekst met de doeleinden van het regime van de taalfaciliteiten.

Vooreerst stelt de voorzitter vast dat, meer nog dan de beperking van het recht op wonen van de Fransstaligen in het Vlaamse Gewest, de belangen van de Franse Gemeenschap ernstig worden geschaad door de aantasting van de taalfaciliteiten. Het ontwerp van decreet houdende wijziging van de Vlaamse Wooncode voert immers een nieuwe voorwaarde in voor kandidaat-huurders, met name de bereidheid om Nederlands te leren.

Het ontwerp van decreet bevat alleen het principe van die verplichting. Voor de rest krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid de regels vast te leggen om te weten te komen of aan die verplichting is voldaan of niet. Gelet op de vaagheid van bepaalde artikelen en de ruime bevoegdheden die aan de Vlaamse Regering worden gegeven, is de mogelijkheid van schending van de grondrechten niet uitgesloten. Het gaat meer in het bijzonder over het recht op een behoorlijke huisvesting, gewaarborgd door artikel 23 van de Grondwet. Als voorbeeld haalt de voorzitter de onduidelijkheid aan die heerst met betrekking tot de concrete inhoud van voormelde verplichting en de toepasbare sancties als die voorwaarde niet wordt vervuld. Duidelijkheid over die elementen is echter essentieel om de verenigbaarheid van het ontwerp van decreet met de grondrechten te kunnen toetsen. De ruime bevoegdheden van de Vlaamse Regering zijn des te problematischer aangezien, na goedkeuring van het decreet, geen enkele parlementaire controle zal kunnen worden uitgeoefend.

Ten tweede wijst de voorzitter erop dat, zelfs als de regels van het ontwerp van decreet over de bereidheid Nederlands te leren in de rand- en taalgrensgemeenten preciseren dat de taalvereiste geen afbreuk doet aan de taalfaciliteiten, die precisering verre van voldoende is. De verplichting om zijn leerbereidheid aan te tonen kan niet opgelegd worden aan huurders van sociale woningen op het grondgebied van taalgrensgemeenten: de huurders hebben, krachtens het faciliteitenstelsel, het recht zich tot de verhuurder te wenden in het Frans. De Raad van State is overigens van mening dat de Franstaligen in de randgemeenten datzelfde recht hebben als de Franstaligen in de taalgrensgemeenten.

De voorzitter baseert zich op uitspraken van Vlaams minister van Wonen Marino Keulen om aan te tonen dat de Vlaamse Regering, door gebruik te maken van

haar bevoegdheden inzake wonen, een doel probeert te bereiken dat onbereikbaar is door het bestaan van de taalfaciliteiten. Dat doel is de integratie van allochtonen in Vlaanderen, de homogenisering van de bevolking van het Vlaamse Gewest en de strijd tegen de verfransing in de Rand.

Maar zelfs als Vlaanderen meent dat het faciliteitenstelsel voorlopig is en een instrument tot integratie vormt, kan de Franstalige altijd gebruikmaken van de taalfaciliteiten, zonder een sanctie op te lopen. Welnu, door de taalvereiste die ingevoerd wordt door het ontwerp van decreet, kan een Franstalige kandidaat-huurder sancties oplopen als hij de verplichting niet naleeft zijn bereidheid te tonen Nederlands te leren.

Dat doel van integratie en homogenisering is omkleed met lovenswaardige intenties om een goede communicatie tussen sociale verhuurders en huurders te bevorderen en om de levenskwaliteit in de sociale woonwijken te verzekeren. Maar naar de mening van de voorzitter is dat doel van integratie en homogenisering des te klaarder aangezien het ontwerp van decreet nauw samenhangt met het ontwerp van decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid. Ook dat decreet legt aan bepaalde categorieën vreemdelingen de verplichting op om lessen Nederlands te volgen.

De voorzitter stelt dus vast dat het voorliggende ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode een beleid van homogenisering en integratie nastreeft en het toegangsrecht tot een woning beperkt van niet-Nederlandstalige inwoners van het Vlaamse Gewest. Daartoe worden methoden aangewend die de rechten van de Franstaligen niet respecteren, meer in het bijzonder in de rand- en taalgrensgemeenten. Daarom verklaart de voorzitter in naam van de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest dat de belangen van de gemeenschap en het gewest ernstig zijn geschaad.

Gezien de doelstelling van het ontwerp van decreet, kan alleen een schrapping van de bepaling met betrekking tot het leren van het Nederlands voor kandidaat-huurders in faciliteitengemeenten en in Voeren, tegemoetkomen aan de opgeworpen bezwaren, aldus de voorzitter.

III. BESPREKING

De heer *Ludwig Caluwé* zegt niet goed te begrijpen welke belangen de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest in deze kwestie precies geschaad achten. Hij heeft de indruk dat er vooral bezwaren zijn met betrekking tot een eventuele bevoegdheidsoverschrijding, waarmee de Raad van State echter geen problemen had. Maar voor dergelijke bevoegdheidsproblemen zijn er andere middelen dan een belangenconflict. Dan kan men tegen het goedgekeurde decreet beroep aantekenen bij het Arbitragehof, dat daarvoor in onze federale staat in het leven is geroepen.

Spreker heeft de indruk dat hier oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van het middel belangenconflict, om het normale beleid in de Vlaamse Gemeenschap te storen. In Vlaanderen is er dringend behoefte aan de voorgestelde wijzigingen van de Wooncode om het samenleven in de woonwijken op een gedegen manier te organiseren. Het gaat onder meer om de bereidheid Nederlands te leren zodat er een gemeenschapsleven kan groeien in de sociale woonwijken, waar mensen van diverse afkomst en met uiteenlopende culturen bij elkaar komen. Voor een goede gemeenschapsvorming moet er die gemeenschappelijke taal zijn, zodat men met elkaar kan communiceren.

Maar de heer Caluwé wijst erop dat de Wooncode ook veel andere elementen bevat om het goede samenleven in de sociale woonwijken te bevorderen. Nu al meer dan een jaar wordt daaraan gewerkt. De Vlaamse Regering had die maatregelen graag reeds goedgekeurd gezien in het voorbije parlementaire jaar. Dat is belet door een belangenconflict opgeworpen door de Franse Gemeenschapsregering. Daarover is er tussen de betrokken regeringen, zoals het past, overleg geweest. In dat overleg heeft men kunnen uitleggen waarover het eigenlijk gaat in het ontwerp van decreet.

Daarom verbaast het de heer Caluwé dat er nu opnieuw een belangenconflict is ingeroepen, deze keer door zowel het parlement van de Franse Gemeenschap als door het Waals Parlement. Dat verlamt de normale werking van de Vlaamse overheid. Spreker pleit ervoor om in de federale staat niet teveel het middel van het belangenconflict aan te wenden om op die manier elkaars beleid te verstoren. Hij vindt

het thans opgeworpen belangenconflict een bijzonder gevaarlijke manier van handelen.

Voorzitter *Jean-François Istasse* onderstreept dat het hier wel degelijk gaat om een belangenconflict en niet om een bevoegdheidsconflict. Het gebruik van de procedure van het belangenconflict heeft geenszins de bedoeling het Vlaamse woonbeleid te vertragen, wel om een oplossing te vinden om te beletten dat de belangen van de Franstaligen geschaad worden. De voorzitter verwijst naar het verslag voor de opsomming van de bezwaren tegen het ontwerp van decreet zoals hij ze heeft uiteengezet. Hij vraagt de voortzetting van de overlegprocedure bij de Senaat en vervolgens in het Overlegcomité.

Mevrouw *Dominique Guns* zegt niet in te zien welke bezwaren de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest nog kunnen hebben tegen het ontwerp van decreet na het advies van de Raad van State waarin die bezwaren al weerlegd zijn.

Voorzitter *Jean-François Istasse* verklaart dat verscheidene opmerkingen van de Raad van State niet zijn verwerkt in het ontwerp van decreet.

IV. BESLUIT

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten*, voorzitter, stelt vast dat het overleg niet tot een akkoord heeft geleid. Het geschil zal nu worden voorgelegd aan de Senaat. Die moet binnen dertig dagen nadat het geschil bij hem door het Vlaams Parlement aanhangig is gemaakt, een gemotiveerd advies verstrekken aan het Overlegcomité dat is ingesteld bij artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het Overlegcomité beschikt dan over eveneens dertig dagen na ontvangst van het advies van de Senaat om bij consensus een beslissing te nemen of niet te nemen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Ludwig
CALUWE

Marleen
VANDERPOORTEN
